

ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΑ

2^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΕΡΟΥ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΑΓΑΠΗΤΟΥ ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΠΕ 02
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2022

Σχολικός
εκφοβισμός;

Μίλα, μη
φοβάσαι!

Δεν είσαι
μόνος!

© Teaching Therapy

Η ενδοσχολική βία είναι ένα φαινόμενο που τα τελευταία χρόνια έχει αυξητικές τάσεις στην Ελλάδα. Οι τηλεφωνικές κλήσεις που δέχεται η Συμβουλευτική Γραμμή 115 25 της Ένωσης "Μαζί για το Παιδί" για το συγκεκριμένο θέμα είναι δεκάδες. Οι κλήσεις προέρχονται κυρίως από γονείς παιδιών, τα οποία έχουν υπάρξει θύματα σχολικού εκφοβισμού, αλλά και από γονείς παιδιών που ασκούν bullying, ενώ καλούν και κηδεμόνες παιδιών, τα οποία έχουν υπάρξει απλοί παρατηρητές βίαιων περιστατικών.

Κοινωνική: η απομόνωση και ο αποκλεισμός ατόμου από ομάδες, δράσεις, η διάδοση ενοχλητικών φημών, σχόλια που αφορούν την καταγωγή, σεξουαλικό προσανατολισμό και κάθε είδους διαφορετικότητα που μπορεί να εκπροσωπεί κάποιος κ.ά.

Σεξουαλική: σεξουαλικά υπονοούμενα, ανήθικες χειρονομίες ή πράξεις κυρίως στα γεννητικά όργανα, πειράγματα και εικόνες με σεξουαλικό περιεχόμενο κ.ά.

Ποιοι είναι όμως οι άξονες της διαμόρφωσης αυτών των βίαιων συμπεριφορών; Ποιες είναι οι ενδείξεις των παιδιών που είναι θύματα ή θύτες; Πως η οικογένεια μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση της σεξουαλικής βίας και

- ▣ Ποιοι είναι όμως οι άξονες της διαμόρφωσης αυτών των βίαιων συμπεριφορών; Ποιες είναι οι ενδείξεις των παιδιών που είναι θύματα ή θύτες; Πως η οικογένεια μπορεί να συμβάλλει στην καταπολέμηση της ενδοσχολικής βίας και ιδιαίτερα στις νέες μορφές με τις οποίες εμφανίζεται, ιδιαίτερα του διαδικτύου;

- ▣ Οικογενειακό και σχολικό πλαίσιο
- ▣ Σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του κάθε παιδιού διαδραματίζει η οικογένεια και καθώς το παιδί μεγαλώνει και φοιτά στο σχολείο τότε σημαντική επιρροή ασκεί και το σχολικό περιβάλλον, αλλά και άλλα πλαίσια στα οποία συμμετέχει. Είναι κατανοητό λοιπόν ότι όταν εντοπίζονται παθολογικές συμπεριφορές στο περιβάλλον αυτό έχει αντίκτυπο και στο παιδί

- ▣ Ένα παιδί που μεγαλώνει χωρίς όρια δεν μαθαίνει να διεκδικεί σεβόμενο την ύπαρξη του άλλου και θεωρεί ότι μπορεί να συμπεριφέρεται με όποιον τρόπο θέλει εφόσον δεν υπάρχουν συνέπειες των πράξεων του. Το παιδί έτσι δεν μαθαίνει να προσαρμόζεται στο σύνολο με άλλους ανθρώπους. Άλλωστε τα παιδιά συχνά λειτουργούν καθρεφτίζοντας συμπεριφορές και συνήθειες των σημαντικών προσώπων στη ζωή τους. Ήδη από την προσχολική ηλικία υιοθετούν συμπεριφορές, πράξεις, αντιδράσεις

- ▣ Αναπαράγουν συμπεριφορές που υπάρχουν στο περιβάλλον. Οι "σημαντικοί άλλοι", ξεκινώντας σε αυτή την ηλικία με τους γονείς, είναι τα πρότυπά τους. Όταν ένα παιδί, γίνεται παρατηρητής ή και αποδέκτης αρνητικών συμπεριφορών των γονιών του, όπως για παράδειγμα κατά την οδική συμπεριφορά ή κατά τη διάρκεια ενός ποδοσφαιρικού αγώνα και όταν ο ίδιος ο γονιός δεν είναι "ανοιχτός" στη διαφορετικότητα, δεν επιτρέπει με αυτό τον τρόπο στο παιδί να προσεγγίσει με σεβασμό το διαφορετικό.

- ▣ Πολλές φορές το μήνυμα που παίρνουν από τους γονείς είναι ότι η διαφορετικότητα τρομάζει με αποτέλεσμα να επιτίθενται σε ότι τους προκαλεί αυτού του είδους τον τρόμο.
- ▣ Τα πρότυπα
- ▣ Τα παιδιά ψάχνουν πρότυπα. Όταν δεν έχουν δυνατά πρότυπα από τους γονείς τους, θα τα αναζητήσουν στο πρόσωπο άλλων, κάποιες φορές όμως μπορεί τα πρόσωπα αυτά να μην

- ▣ έχουν θετική επιρροή. Τέτοια πρόσωπα μπορεί να είναι άτομα που λειτουργούν εκφοβίζοντας ή παρουσιάζουν γενικότερα παραβατική συμπεριφορά. Πολύ συχνά ο τρόπος αυτός είναι και μια προσπάθεια αναζήτησης βοήθειας.

- ▣ Άλλες φορές τα παιδιά μπορεί να αναζητούν μια προσοχή που δεν τους έχει δοθεί και υιοθετούν συμπεριφορές που προκαλούν, αναζητώντας να βρεθούν στο επίκεντρο. Φυσικά μεγάλο ρόλο σε αυτό διαδραματίζει και το γεγονός ότι μπορεί να έχει δεχτεί το ίδιο το παιδί εκφοβισμό, κάτι που θα το σπρώξει να αντιγράψει μια αντίστοιχη συμπεριφορά. "Θα σε πονέσω για να καταλάβεις πώς νιώθω κι εγώ" είναι η ροή της σκέψης. Θύτες γίνονται επίσης όσα παιδιά γίνονται μάρτυρες βίαιων συμπεριφορών, είτε στο σπίτι είτε στο ευρύτερο περιβάλλον. Επιπλέον κάποιες φορές θεωρείται "μόδα" του σχολείου να είσαι αυτός που εκφοβίζει

- ▣ Ενδείξεις bullying
- ▣ Τα παιδιά που έχουν βιώσει την ενδοσχολική βία (είτε ως θύματα είτε ως θύτες) έχει παρατηρηθεί ότι συνήθως έχουν άρνηση για το σχολείο και δικαιολογίες για να μην πάνε, συνοδευόμενες από κλάμα. Παρατηρούνται ξαφνικές αλλαγές στη συμπεριφορά τους (απόσυρση - επιθετικότητα).

- ▣ Κάποια παιδιά παρουσιάζουν ψυχοσωματικά συμπτώματα (πόνος στη κοιλιακή χώρα - έμετο - πονοκέφαλος).
- ▣ Υπάρχουν και οι περιπτώσεις που τα παιδιά εκδηλώνουν επιθετικότητα προς τους γονείς ή τα αδέρφια τους. Αποσύρονται από δραστηριότητες, οικογενειακό και κοινωνικό περίγυρο. Ακόμη κάποια παιδιά έχουν αλλαγή στις διατροφικές του συνήθειες. Συνήθως τα θύματα έχουν ενοχοποίηση και αυτοκαταστροφική συμπεριφορά

- ▣ Καταπολέμηση
- ▣ Ένα πρόβλημα το αντιμετωπίζεις πριν την γέννηση του. Σε αυτό χρειάζεται να συμμαχούν γονείς και εκπαιδευτικοί. Στόχος για όλους πρέπει να είναι η εξάλειψη του, με βασικό όπλο την πρόληψη.

- ▣ Σε αυτό το πλαίσιο η συνεργασία σχολείου και οικογένειας είναι καίριας σημασίας, καθώς μπορεί να λειτουργήσει καταλυτικά στην έγκαιρη αντιμετώπιση και πρόληψη του φαινομένου του εκφοβισμού. Το κλειδί σε κάθε περίπτωση είναι η ενημέρωση και η συζήτηση με τα παιδιά σε σταθερή βάση τόσο σε οικογενειακό όσο στο εκπαιδευτικό επίπεδο. Η συζήτηση σε όλα τα επίπεδα ανοίγει ορίζοντες.

- ▣ Δωρεάν ψυχο-εκπαιδευτικά σεμινάρια από το Συμβουλευτικό Κέντρο του "Μαζί για το Παιδί" για τον σχολικό εκφοβισμό
- ▣ Σκοπός αυτής της συζήτησης με τους εφήβους, είναι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση τους, γύρω από περιστατικά εκφοβισμού, η κατανόηση των επιπτώσεων που έχει στις σχέσεις με τους γονείς και τους συνομηλίκους τους, όπως επίσης η ενδυνάμωση και η πρόληψη

- ▣ Το όραμα πίσω από την ενημέρωση αυτή είναι η ψυχολογική στήριξη και η ενδυνάμωση γονέων, εκπαιδευτικών και εφήβων σχετικά με προβληματισμούς και δυσκολίες που αντιμετωπίζουν στην καθημερινότητά τους και η ενίσχυση των ευρύτερων οικογενειακών και υποστηρικτικών πλαισίων των παιδιών και των εφήβων.

□ ΕΝΤΥΠΟ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟ

- **1. «Μίλα μη Φοβάσαι - τρεις ιστορίες για τη βία στο σχολείο».**
- Στο βιβλίο αυτό λογοτέχνες, ζωγράφοι, εκπαιδευτικοί και ειδικοί επιστήμονες γίνονται μια παρέα και χαρίζουν στα παιδιά τρεις ιστορίες, ζωγραφιές και δραστηριότητες, στις οποίες κάθε παιδί θα ανακαλύψει τον εαυτό του ή οικείες του καταστάσεις!
- Με το έργο του ο καθένας τα παρακινεί: **Μίλα, μη φοβάσαι.**
- Ένα βιβλίο που θα χαρούν τα παιδιά, τα οποία και θα βοηθήσει, ενώ θα αποτελέσει εργαλείο στα χέρια τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των γονιών, συμβάλλοντας στην πρόληψη της βίας.
- **http://www.epsype.gr/mila_min_fovasai.aspx**

- ▣ **«Μου έκλεψαν το όνομα μου».**
- ▣ Με κείμενο ουσιαστικό, συγκινητικό και εξαιρετικά αληθινό και με εικονογράφηση που μεταφέρει την ένταση του προβλήματος, ο **Tàssies** ξεδιπλώνει τις σκέψεις και τα συναισθήματα ενός μαθητή/ θύματος σε μια ιστορία ενδοσχολικής βίας. Το βιβλίο απευθύνεται σε παιδιά/ εφήβους/ γονείς/ εκπαιδευτικούς.
- ▣ **http://www.epsype.gr/uploads/images/Keimeno_Tassies_site_24_11_2011.doc**

- . **Ενημερωτικά Έντυπα ΕΨΥΠΕ.**
- **«Ενδοσχολική Βία και Εκφοβισμός: Αιτίες, επιπτώσεις, αντιμετώπιση». Απαντήσεις στα ερωτήματα των γονέων.**
- Το έντυπο εκπονήθηκε στα πλαίσια τους Ευρωπαϊκού Διακρατικού Προγράμματος «Δ'ΑΦΝΗ ΙΙ».
- **http://www.epsype.gr/images/gia_goneis.pdf**
-
- **«Ενδοσχολική Βία και Εκφοβισμός: Αιτίες, επιπτώσεις, αντιμετώπιση». Απαντήσεις στα ερωτήματα των εκπαιδευτικών.**
- Το έντυπο εκπονήθηκε στα πλαίσια τους Ευρωπαϊκού Διακρατικού Προγράμματος «Δ'ΑΦΝΗ ΙΙ».
- **http://www.epsype.gr/images/gia_ekpaideutikous.pdf**
-

Παγκόσμια Ημέρα
κατά του
ενδοσχολικού
εκφοβισμού &
ενδοσχολικής βίας

**Σας ευχαριστούμε
για την προσοχή σας.**